

No és un altre llibre sobre els Beatles

XAVIER CASTILLÓN

Què més es pot escriure sobre els Beatles, un grup que ha generat centenars de llibres que expliquen fins al més mínim detall tot allò que es pugui imaginar al voltant de l'odissea pop de quatre nois de Liverpool que van canviar el món amb les seves cançons, els seus pentinats i, sobretot, una nova definició del que significava ser jove i enfrontar-se al món adult.

Per tant, calia un altre llibre sobre els Beatles? La pregunta ja se la va fer en el seu moment Josep Maria Francino (Terrassa, 1947), autor de *Beatlemania. Una crònica personal* (Cal·lígraf), quan l'editor Ramon Moreno, un altre beatlemaníac militant, li va proposar escriure aquest llibre, que no és un altre llibre sobre els Beatles. Més que sobre John, Paul, George i Ringo, Francino parla en la seva crònica personal de com els Beatles van marcar la seva vida i, especialment, les seves dues grans vocacions: la de periodista radiofònic —amb un extens currículum que permet resseguir la història de la ràdio a Catalunya durant l'últim mig segle— i la de músic, des que va formar, ara fa també cinquanta anys, el seu primer grup, Els Folls (encara en actiu), sota la influència determinant de les primeres cançons dels Beatles. Després van arribar altres formacions com Radiokuartet i Magical Mystery Grup, que amb el nom ja ho diu gairebé tot.

No cal dir que Francino no és tampoc un altre simple fan dels Beatles: a més de ser el posseïdor molt endreçat d'una increïble col·lecció sobre el grup, que ha estat la base de nombroses exposicions i ho serà també d'un futur centre de documentació a l'Estartit, la seva persistència i la seva activitat professional l'han aprofitat a personatges destacats de l'entorn del grup anglès, començant per Tony Sheridan, cantant amb què van debutar uns jovenets Beatles quan encara no es deien així. Francino va arribar a compartir amb Sheridan amistat i escenari, com queda reflectit en un dels apartats destacats d'aquest llibre —estructurat en capítols breus— en què l'autor explica també com va dedicar la seva primera crònica radiofònica al concert barceloní dels Beatles, o la seva relació epistolar amb Louise Harrison, la mare d'en George, i amb «Father» McKenzie, singular personatge immortalitzat a la cançó «Eleanor Rigby». El llibre s'acaba convertint en una espècie de simpàtica autobiografia en què van apareixent altres personatges com ara Yoko Ono, Sean Lennon o, fins i tot, Paul McCartney («En Macca, el Beatle que he vist més en directe», així el presenta), al qual Francino ha aconseguit tenir a una distància prou curta com per ser l'enveja de molts fans. Josep Maria Francino pot dir fins i tot que els Beatles el van convertir en un personatge de novel·la, gràcies a

FRANCINO, Josep Maria

Beatlemania.

Una crònica personal

Col·lecció Narrativa.

Edicions Cal·lígraf. Figueres, 2015. 179 p.

l'ofici de Jordi Sierra i Fabra, que el va introduir com un dels protagonistes d'una novel·la negra i musical titulada *Llassasi del Sgt. Pepper's* (1994). *Beatlemania. Una crònica personal*, que es completa amb diversos pròlegs, epílegs i altres escrits previs de Francino relacionats amb l'univers dels Beatles, és tota una mostra d'agraïment a uns músics que no només han posat banda sonora a la seva vida, sinó que l'han fet més plena i millor: un sentiment que poden compartir milions de persones arreu del món, però que no sempre s'ha expressat amb la mateixa intensitat en un llibre.

Els reflexos del mirall

MARTÍ CORTADELLAS

El símbol d'un mirall per explicar la relació entre literatura i realitat no és pas una cosa nova. El primer de parlar-ne, molt probablement, va ser Saint-Réal,

un escriptor francès inconegut del segle XVII que va tenir la sort d'escriure una frase una mica més coneguda, «Una novel·la és un mirall que es passeja al llarg del camí», i potser la mala sort que

qui la va posar de moda va ser Stendhal i avui gairebé tothom l'atribueix a *El roig i el negre*. Però no cal pas que sortim de casa. A *Mirall trencat*, per exemple, Rodoreda també utilitza aquest objecte per dibuixar una realitat fragmentada i reflectir el pas del temps.

De miralls, tampoc no en falten a l'obra guanyadora de l'últim Premi de Narració Joaquim Ruyra, *L'altre costat del mirall*, escrita per Iñaki Rubio.